

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๔ และมาตรา ๘
วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์
กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๕๓๖

มาตรา ๔ ให้กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย
โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักาอาญาวิทยา และหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง

(๔) จัดทำและประสานแผนงานของกรมให้เป็นไปตามนโยบายและแผนแม่บท ของกระทรวง รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานของหน่วยงาน ในสังกัดกรม

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่ กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๕ ให้แบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักงานเลขานุการกรม
- (๒) กองคลัง
- (๓) กองการเจ้าหน้าที่
- (๔) กองนิติการ
- (๕) กองบริการทางการแพทย์
- (๖) กองแผนงาน
- (๗) ทัณฑสถานตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๘) เรือนจำกลางตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๙) เรือนจำพิเศษตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๐) สถานกักกันตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๑) สถานกักขังตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๒) สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
- (๑๓) สำนักคุมประพฤติ
- (๑๔) สำนักทัณฑวิทยา
- (๑๕) สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

- (๑) เรือนจำจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) เรือนจำอำเภอตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๖ อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย มีดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

(๑) สำนักงานเลขาธิการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรม และราชการที่มีได้แยกเป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม
(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของกรม
(ค) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานและเผยแพร่กิจกรรมของหน่วยงาน
ในสังกัดกรม

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม
(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) กองคลัง มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ
อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) กองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่

(ก) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม เว้นแต่การฝึกอบรม
(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) กองนิติการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และ
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา และงานคดีที่อยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของกรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินเพื่อประโยชน์ในกิจการของกรม รวมทั้ง
การจัดตั้ง ยุบเลิก หรือย้ายเรือนจำ

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษ

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) กองบริการทางการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่

(ก) จัดบริการทางการแพทย์แก่ผู้ต้องขัง

(ข) พัฒนา ติดตาม และประเมินผลการให้บริการทางการแพทย์ การสาธารณสุขขั้นมูลฐาน การสุขภาพิบาลและอนามัยเรือนจำ สถานกักกัน และสถานกักขัง

(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๖) กองแผนงาน มีอำนาจหน้าที่

(ก) จัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรม

(ข) จัดระบบการสำรวจ การจัดเก็บ และการใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัด และเป็นศูนย์ข้อมูลของกรม

(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๗) ทณฑสถาน มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมผู้ต้องขังที่แยกประเภทแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์

(ข) ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง

(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

(จ) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพิบาล

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๘) เรือนจำกลาง มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามที่รัฐมนตรีกำหนด ผู้ต้องขังอุกฉกรรจ์ และผู้ต้องขังอื่นๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย

(ข) ดำเนินการทางทัศนูปัฏัติแก่ผู้ต้องขัง
(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพ
แก่ผู้ต้องขัง

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง
(จ) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง
รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพิบาล

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) เรือนจำพิเศษ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดีในเขตอำนาจ
ศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(ข) ดำเนินการทางทัศนูปัฏัติแก่ผู้ต้องขัง
(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพ
แก่ผู้ต้องขัง

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง
(จ) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง
รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพิบาล

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๐) สถานกักกัน มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมผู้ถูกกักกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

(ข) ดำเนินการทางทัศนูปัฏัติแก่ผู้ถูกกักกัน
(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพ
แก่ผู้ถูกกักกัน

(ง) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ถูก
กักกัน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพิบาล

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๑) สถานกักขัง มีอำนาจหน้าที่

- (ก) ควบคุมผู้ต้องกักขังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา
- (ข) ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติแก่ผู้ต้องกักขัง
- (ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องกักขัง
- (ง) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องกักขัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพิบาล
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๒) สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ มีอำนาจหน้าที่

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรม และพัฒนาข้าราชการ ลูกจ้าง และอาสาสมัครคุมประพฤติของกรม ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์
- (ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๓) สำนักคุมประพฤติ มีอำนาจหน้าที่

- (ก) พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการด้านการคุมประพฤติ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชน การพักการลงโทษ และการลดวันต้องโทษจำคุก
- (ข) กำกับดูแล รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเรือนจำ และของอาสาสมัครคุมประพฤติในด้านการคุมประพฤติและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชน
- (ค) กำกับดูแลการดำเนินงานเกี่ยวกับการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษจำคุกของเรือนจำ
- (ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๔) สำนักทัณฑวิทยา มีอำนาจหน้าที่

- (ก) พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการด้านทัณฑวิทยาและทัณฑปฏิบัติ

(ข) กำกับ ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานทางทัศนคติปฏิบัติของเรือนจำ สถานกักกัน และสถานกักขัง

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม ติดต่อ และประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศด้านความช่วยเหลือ และความร่วมมือในด้านการราชทัณฑ์ รวมทั้งการประชุมและการเจรจาตามที่ได้รับมอบหมาย

(ง) ปฏิบัติงานสำรวจ งานออกแบบ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุงงาน วิศวกรรมสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนงานภูมิสถาปัตยกรรมของเรือนจำ สถานกักกัน สถานกักขัง และอาคารสถานที่ของกรม

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๕) สำนักพัฒนาพฤตินิสัย มีอำนาจหน้าที่

(ก) พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการด้านพัฒนา พฤตินิสัยของผู้ต้องขัง

(ข) กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาอบรม การพัฒนาจิตใจ การฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงาน การพัฒนา ฝีมือแรงงาน การจัดสวัสดิการ การนันทนาการ และการสงเคราะห์ผู้ต้องขังของเรือนจำ สถานกักกัน และสถานกักขัง

(ค) บริหารพัสดุและเงินทุนฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

(๑) เรือนจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดีในเขตอำนาจ ศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(ข) ดำเนินการทางทัศนคติปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง

(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและฝึกวิชาชีพ แก่ผู้ต้องขัง

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

(จ) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง

รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) เรือนจำอำเภอ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝาก ผู้ต้องขังระหว่างคดีในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(ข) ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง

(ค) จัดการศึกษา อบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

(จ) จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง

รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย ได้ปรับปรุงงานโดยปรับเปลี่ยนภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์จากเดิม ซึ่งเน้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยวิธีควบคุมเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดและควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี เป็นควบคุมผู้ต้องขังและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้เมื่อพ้นโทษ ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานราชทัณฑ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการภายในกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย เสียใหม่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจหลักดังกล่าว โดยรวมงานที่มีภารกิจความรับผิดชอบในลักษณะใกล้เคียงกันเป็นส่วนราชการเดียวกันโดยมีฐานะสูงกว่ากอง ยุบเลิกส่วนราชการระดับกองบางหน่วยและนำงานของกองที่ถูกยุบเลิกที่มีภารกิจความรับผิดชอบใกล้เคียงกันจัดตั้งเป็นส่วนราชการระดับกองขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพงาน และโดยที่มาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า การแบ่งส่วนราชการภายในกรมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้